

Een groepje 'extra ogen en oren' van de boswachter in het Amsterdamse Bos.

Foto Klaas Jan van der Weij

Werklozen zijn na 75 jaar weer terug in het Amsterdamse Bos

REPORTAGE

In 1934 begon de aanleg van het Amsterdamse Bos. Duizenden werklozen gingen aan de slag. Anno 2009 zijn ze terug.

Van onze verslaggeefster
Elsbeth Stoker

AMSTERDAM *'Als die mensen 's morgens kwamen en ze paktten die schop, dan barstten hun handen open. Die waren allemaal stuk, blaren. (...) Het bloed liep er langs. Ik heb ze zien huilen van de pijn, dat was iets vreselijks.'*

Dit jaar is het 75 jaar geleden dat een van de bekendste werkverschaffingsprojecten van het land van start ging: het Amsterdamse Bos. Minimaal twintigduizend werklozen verplaatsten - gewapend met met schop en kruiwagen - 3 miljoen kubieke meter grond.

Gedurende de economische crisis van de jaren dertig plantten ze tienduizenden bomen. Zes dagen in de week, zo'n acht uur per dag.

Sinds deze maand zijn de werklozen weer terug in het Amsterdamse Bos. Ditmaal zijn ze echter gehuld in fel oranje jassen en hebben ze een portofoon in de hand. In groepjes van drie lopen ze over de paden. Op zoek naar ongeregelde heden en wandelaars met vragen. Een gevonden sleutelbos, een verdacht lang geparkeerde auto of kapot stadsmeubilair? Deze extra 'ogen en oren van de boswachter' melden het.

'Kijk, een loslopende hond. Mag dat?'

Willem (57), Farouq (38) en Gökselel (24) kijken elkaar aan. Het is een zonnige herfstochtend en ze zijn net met hun surveillance begonnen als de hond voorbij rent. 'Moeten we ingrijpen?', vraagt teamcoördinator Johnny van Bochoven. Nee, antwoordt Farouq

arzelend. 'Want honden mogen in de herfst en winter loslopen.'

De werklozen van het Bos leggen heel wat kilometers af op een dag. 'Ik krijg wel eens de opmerking dat wij niks zouden doen', zegt Willem. 'Dat is dus onzin.' Twee weken geleden nog vonden ze Poolse wildkampeers.

'Het gaat ditmaal niet om werkverschaffing. We leren mensen werken'

In tegenstelling tot de jaren dertig gaat het de gemeente ditmaal niet om werkverschaffing, zegt Carmen Westra van de Dienst Werk en Inkomen (DWI). 'De deelnemers zijn werklozen die de basisvaardigheden missen.' Ze hebben problemen met geld of drugs, vinden het lastig om op tijd te komen of leiden een geïsoleerd be-

staan. 'We leren ze werken zodat ze kunnen doorstromen naar een echte baan.'

Zo is Willem al jaren vaste klant bij DWI. Hij heeft al meerdere reïntegratietrajecten achter de rug. Aanvankelijk had hij geen zin in nog zo'n banenproject. Want beloften op echt werk bleken tot nu toe altijd loos, zegt hij. Maar nu, na een paar weken in het bos, heeft hij weer voorzichtig hoop.

Dankzij het bos zijn ze er even uit, zegt Van Bochoven. 'Tijdens onze tochten komt er heel wat leed ter sprake. Het is haast therapeutisch. We hopen zo te helpen bij het oplossen van hun problemen.'

Willem kijkt om zich heen, de herfstzon schijnt op de oranje bladeren. 'Dat hebben ze toch mooi gedaan in de jaren dertig', zegt-ie genietend. 'Zoveel bomen.'

Het citaat komt uit het boek *Een bos zonder weerga*. De naam van Willem is gefingeerd.